Thiền (4)

Kalama tri ân đh Nguyễn Thị Ngọc Ánh ghi chép.

[27/05/2026 - 01:55 - anhlibrary]
Bây giờ nghe giảng rồi mới cho viết bài. Đối với bậc thượng trí, căn lành thừa mứa thì ba cái trí mà mấy cái trí mình mới vừa học, đó là những khía cạnh. Nghe kịp không? Đó là những khía cạnh thôi. Khía cạnh là gì? Mình nhìn má mình, mình biết đây là người sanh ra mình phải không? Biết đây là vợ của ba mình, con gái của ông ngoại mình, con dâu của ông nội mình. Mà bậc thượng trí người ta nhìn vô là thấy bốn cái đó liền. Mẹ tôi, vợ của ba tôi, con dâu của ông nội tôi và con gái của ông ngoại tôi. Còn cái người mà chậm trí đó là cái thời gian mà biết rằng đây là cái bà má tôi phải mất 3 tháng. Hiểu không ta? Bây giờ hiểu chưa? Ví dụ tới đó mà cũng không hiểu nữa.
Rồi để xác định đây là con gái của ông ngoại tôi là mất thêm 2 tháng nữa là 5 tháng. Hiểu không? Còn cái bậc thượng trí là họ quất một phát một là bốn cái đó là nó bùm. Hiểu chưa? Bây giờ hiểu không? Đối với bậc thượng trí thì các trí tuệ này chỉ là những khía cạnh. Còn đối với người mà kém duyên thì những khía cạnh này nó phải cần đến những giai đoạn. Hiểu hả? Rồi bây giờ hiểu cái này mới quan trọng lắm lắm luôn nha. Cho nên từ đây về sau đừng có bị ám ảnh bởi cái vụ mà thiền tuệ, tuệ thứ mấy, thứ mấy đó là không có thật. Mình nói không có thật cũng không đúng mà nói có thật cũng không đúng. Bởi vì đối với cái chuyện mà nhiều người Việt Nam là họ tưởng lầm đó là những cái lớp, muốn lên lớp hai là phải qua lớp một, là muốn lên lớp sáu là phải qua lớp năm. Cái đó là không phải nha. Đối với cái người kém duyên thì họ phải đi qua từng lớp. Như nói bậc thượng trí thì những cái này là những khía cạnh trong một nhận thức. Hiểu không? Nhớ nha. Và tôi có thể chứng minh luôn là những bậc mà họ nghe một câu họ đắc thì làm sao có thời gian mà cho mấy cái tuệ được. Hiểu không? Rồi, mà lần đầu tiên các vị nghe hay là có biết này chưa? Còn cái đám bên đây? có ai, có ai nghe cái này chưa? Thì cái đám nghe rồi nói lại cho cái đám chưa nghe.
Rồi Trí nhận diện Tam Tướng. Cái này quan trọng nè. Hành giả thấy rõ rằng Danh Sắc chính là những gì đang sanh diệt, ngoài cái sanh diệt không có gì là Danh Sắc. Danh Sắc chính là cái sanh diệt, thứ đang sanh diệt chính là danh sắc. Tức là sắc bất dị không. Danh Sắc không khác gì các thứ đang sanh diệt, và thứ đang sanh diệt không khác gì với danh sắc.
Đúng ra là người ta dạy cái này nè là Tâm người ta nó mát dữ lắm, mà tôi dạy mà nó nóng như là nước sôi vậy. Bây giờ các vị mới thấy ở ngoài đời mà cơm gạo áo tiền làm cho mình bị đờ đi. Cái đó phải nhìn nhận cái đó có. Ở đây toàn là đại gia làm ăn tính toán rất giỏi tới hồi nghe đạo nghe không nổi, rồi hỏi cái thứ này mà chết cầu siêu là siêu cái gì? Nó còn sống sờ sờ, giảng mà cái mặt nó đơ, nó đực ra như vậy. Thì các vị bây giờ các vị mới tin cầu siêu có thiệt hay không. Đang khỏe, đang trẻ, đang minh mẫn nè mà giảng còn không hiểu, mà hồi ngáp ngáp rồi lấy hơi ra mà tụng là tụng cái gì? Bây giờ tin chưa? Đó bây giờ nói mới rõ đó. Lúc này mà nghe không hiểu, lúc mà tay bắt cánh chuồn rồi, có biết tay bắt cánh chuồn không? Ở đây có ai biết không? NO, hai này nè bắt chuồn chuồn (ngón trỏ và ngón cái) nè. Ngộ lắm. Khi mà nó đuối là tự nhiên hai cái này nó kiếm nhau, tạo bắt cánh chuồn. Thị phạm, tiếng Việt Nam kêu là thị phạm. Ở đây có ai hiểu chữ thị phạm không? Làm mẫu.
Một rừng người nó không biết, không biết cái gì hết. Các vị thuộc về cái loại mà mà người ta kêu là vô sư trí đó, tức là nó lên cái cảnh giới mà coi như là phi học phi phi học, phi trí phi phi trí, phi nhân phi phi nhân, gọi là người cũng không đúng mà không phải người cũng không đúng.
Nửa ma nửa người khủng khiếp. Bây giờ mới hiểu cái "sắc tức thị không" bên Nam Truyền không phải là không có.
Hành giả thấy rằng Danh Sắc chính là những gì sanh diệt. Ngoài cái sanh diệt không có gì là Danh Sắc. Danh Sắc chính là cái sanh diệt. Thứ đang sanh diệt chính là Danh Sắc. Danh Sắc không khác gì với thứ đang sanh diệt và ngược lại.
- Tiếp theo là Trí sanh diệt (udayabbayanāna).
Udaya: là sanh

Vaya: là diệt, chữ bbaya là chữ "v" đó, nhưng mà theo cái luật Pali là "vb" trong trường hợp cần thiết nó nó xài chung, cho nên là "udaya" là sanh, "vaya" là diệt. Nhưng mà hai cái đó nó cộng lại thành là udayabbayanāna là trí sanh diệt.
Hành giả lúc này không còn thấy gì ngoài sự sanh diệt của Danh Sắc. Ngay trong từng cảm xúc, tâm trạng và tư thế sinh hoạt. Tức là cái trí nhận diện, là một nửa là lý thuyết, một nữa là thực chứng.
Nhưng mà đến cái trí sanh diệt này là trí thực chứng là hành giả thấy rằng là bây giờ là nhìn đâu cũng thấy chớp tắt, chớp tắt, chớp tắt, chỉ còn là sóng và hạt.
- Rồi tiếp theo Trí Biến Diệt (Bhanganāna). Ở giai đoạn này hành giả thấy diệt rõ hơn sanh, nhìn vào thứ gì cũng thấy đang biến mất nhiều hơn là tồn tại.
- Rồi tiếp theo là Trí Kinh Cảm (Bhayanāna). Ngay lúc này hành giả thấy sống và chết chỉ là một, thấy rõ ràng mình đang biến mất trong từng giây, toàn bộ thế giới tại đây và chung quanh không một nơi nào có thể tin cậy được để làm điểm tựa. Một cảm giác sợ hãi chưa từng có trong đời. Nếu không bỏ cuộc ở giai đoạn này, hành giả mới có thể đi tiếp.
- Trí Nhàm Chán (Nibbidānāna). Sự sợ hãi là một tâm trạng thô thiển bồng bột. Vượt qua được nó hành giả sẽ đến được trình độ cao hơn. Từ sự sợ hãi sẽ đổi sang chán chường, gì cũng muốn buông. Kể cả việc tu tập tuệ quán vì thấy thứ gì cũng là sương khói. Rất nhiều hành giả đã rời khỏi Thiền Viện vào giai đoạn này. Bên Thái Lan gọi đây là Trí cuốn chiếu. Cuốn chiếu nghĩa là không có tu nữa. Khiếp vậy đó.
- Rồi tiếp theo là Trí Cầu Giải Thoát (muncitukamyatānāna). Nếu vượt qua được Trí nhàm chán thì hành giả nhất tâm cầu giải thoát, lìa bỏ khối Danh Sắc tẻ nhạt vô vị này. Từ trình độ này hành giả tới được Trí Tuệ phàm phu sau cùng là hành xả tuệ.
- Hành Xả Tuệ (sankhāruprkkhānāna). Lúc này hành giả có một tâm thái dửng dưng bình thản trước Danh Sắc, dửng dưng nhưng vững vàng và ổn định. Không sợ, không chán, không muốn bỏ cuộc, chỉ một lòng muốn bỏ hết để niết bàn. Người đủ duyên Ba la mật thì ngay thời điểm này sẽ xuất hiện bốn Tâm Đại trí, bốn Tâm Đại thiện tiền đắc đạo:
1/ Chuẩn bị (parikamma).
2/ Cận hành (upacāra).
3/ Thuận thứ (anuloma).
4/ Chuyển tộc (gotrabhū).
Ngay sau đó là bốn tầng Thánh. Như đã nói người đại trí thì các tầng thiền trên đây chỉ là những khía cạnh tâm lý trong giây phút chứng đạo. Ở người kém duyên thì các Thiền tuệ trên đây là những giai đoạn cần phải vượt qua.
Hiểu không ta? Đúng ra nếu mà tiếng Việt mình giỏi đó là mình đọc mình đã hiểu rồi chứ không cần giải thích nữa. Hiểu hả? Tức là đối với người trí nhiều đó những khía cạnh thôi. Còn người trí ít thì nó phải đi ra từng đoạn, từng đoạn vậy đó. Từng giai đoạn, từng giai đoạn vậy đó.
Nói vầy hiểu nè, là sinh viên nghèo là nó phải vừa đi học, nó vừa đi làm hiểu không? Rồi nó phải dành thời giờ để nó chạy bộ. Mình nghèo nè, sức khỏe yếu nè, học kém nè. Nghèo, sức khỏe yếu mà không kém nè mà lại xấu trai nữa nè. Thì mình phải chuẩn bị rất là nhiều thứ. Mình để dành thời giờ để mình o bế bạn gái là một chuyện riêng, đi làm là một chuyện riêng, rồi tập thể dục là chuyện riêng. Còn cái thằng vừa giàu mà vừa 6 múi thì nó gom một thứ thôi. Các vị có nghe tôi kể chuyện ông người Mỹ qua Thái Lan, buổi chiều ở khách sạn buồn quá, ổng kêu nhân viên reception ổng hỏi ở đây có chỗ nào giải trí không? Cái thằng đó nó chỉ qua đường, bên bển nó có cái hẻm cứ đi qua bển đi.
Thì ổng đi qua hẻm bển, ổng thấy nó có để hàng chữ là, thấy mình đã già thì quẹo phải, cái ổng quẹo. Cái ổng đi đổi thấy là thấy mình không phải đại gia thì quẹo trái, cái ổng quẹo. Đi đổi nữa thấy mình không có sức khỏe thì quẹo phải, cái ổng quẹo. Cuối cùng ổng thấy nó để một hàng chữ nữa là thấy mình không đẹp trai thì quẹo trái, ổng quẹo. Rồi đi đổi nữa thấy mình có tí bệnh thì quẹo phải, ổng quẹo. Cuối cùng để hàng chữ già, xấu, nghèo, bệnh về đi cha nội. Hiểu không? Có nghĩa là hỏi vậy bây giờ giải trí gì được, vô đó đứa nào nó cũng chê hết. Mấy đứa mà xóm đèn đỏ đó, cái đó nó chê, cho nên là ở đây một người mà sinh viên, mà đại gia thiếu gia đó, thì giàu, đẹp, khỏe, học giỏi thì mọi thứ nó làm trong cái rẹt. Còn mình là mình sinh viên nghèo thì sao ta? Mình

phải làm riêng từng chuyện. Chính vì vậy nó mất rất là nhiều thời gian. Hiểu không? Thì hành giả Tứ Niệm Xứ cũng vậy. Cái người mà duyên nhiều là họ làm cái rẹt. Ba cái vụ mà thấy Danh Sắc, rồi thấy Duyên sanh, Duyên diệt, rồi nhàm chán, sợ hãi gì đó làm cho một nùi. Hiểu không? Còn mà mình trí ít là mình làm từng đoạn, vô hít thở, rồi đi biết đi, ngồi biết ngồi, rồi thấy ờ cái này là danh nè, cái này là sắc nè, nó quất cho ba tháng, rồi đi vô từ từ. Ờ cái này là mọi thứ do Duyên mà có nè 4 tháng là 7 tháng. Vô sâu sâu chút nữa ờ sao nó sanh diệt liên tục hả ta? 3 tháng nữa là 10 tháng, rồi cái vô sâu chút nữa thấy diệt nhiều hơn sanh nè 2 tháng nữa là 12 tháng, đại khái vậy đó, hiểu không? Còn người ta đại trí người ta quất một phát một, hít vô thở ra ta thấy nó là vô ngã vô thường đó là Bốn Đế, thấy tất cả cái gì cũng là khổ, riêng thích trong khổ chính là nhân sanh khổ, xong, hiểu không? tất cả mọi thứ đều là khổ. Thích cái gì cũng là thích trong khổ đó là Tập, đắc A La Hán liền. Còn mình cà rờ, cà mò.

Có nhiều người họ phải rừng cao, rừng sâu, núi cao rồi phải muối dưa đạm bạc, ăn mặc nâu sồng, muỗi mồng rắn rít, ma thiêng nước độc, lam sơn chướng khí mấy chục năm. Thời Đức Phật có một vị Tỳ kheo 12 năm trong rừng, ban ngày thì phơi nắng, ban đêm thì ngâm nước, đầu đội cỏ khô nhúng nước vì sợ buồn ngủ, ban ngày thì ngồi thiền ngoài nắng cho nó nóng vì sợ buồn ngủ, ban đêm thì ngâm nước mà thấy không đủ phê lấy cỏ khô nhúng nước đội đầu cho nó lạnh, suốt 12 năm bèn đắc A La Hán, mà mình nghe cái hành trình mình thấy hết muốn luôn, tại do cái cách tu ngày xưa cho nên bây giờ là kiếp chót, thì dĩ nhiên cái đó tốt hay xấu? tốt chứ, nhưng mà, thôi đắc nhanh nhanh tốt hơn phải không? chứ tại vì Việt Nam mình có cái màn mà nghe cái ham, tạc tượng, tạc tượng thờ ông sư đội cỏ khô rồi đó, chứ thật ra tôi thấy đắc nhanh nó cũng đỡ khổ người, khổ người ta, bởi vì cái ông mà đắc nhanh ổng có thời giờ ổng luyện thần thông, ổng đắc lục thông, đi bát đỡ khổ phật tử, thí dụ như ổng ở Bến Tre mà Phật tử Đà Lạt muốn cúng dường nó cũng dễ, ổng chỉ còn búng tay cái là có mặt ở Đà Lạt rồi, còn ông mà không có thần thông đó, xuống Bến Tre bao xe cho ổng đi, rồi mua vé máy bay từ Đà Lạt bay ra Đà Nẵng rồi mua vé ổng bay về, thấy ngán quá. Còn cái ông nội mà có lục thông mình chỉ nghĩ tới là ông đã có mặt trước sân nhà rồi.

Thì có chuyện này nó phong thần là ông Cấp Cô Độc, ổng có mấy đứa con gái, mà phận gái theo chồng thì lấy nhầm cái thằng chồng tà kiến, mà cũng xa, lấy chồng mà xa xứ, xa lắm, chim đa đó, chim đa đa mà nó đậu nhánh đa đa, nó lấy chồng xa mà gặp gia đình nhà chồng tà kiến, rồi đi xa nhớ chùa, nhớ Phật.

Quê tôi có gió bốn mùa.
Có trăng nửa tháng có chùa quanh năm.
Sương hôm, gió sớm trăng rằm.
Chỉ than thậm thế, âm thầm thế thôi.
Mai này tôi bỏ quê tôi.
Bỏ trăng, bỏ gió và chao ơi bỏ chùa.

Thì đó là tâm trạng của nàng, nhớ chùa, thì có cái bữa nó nàng nhớ Phật quá, nhớ chư Tăng quá, mà đường xá xa xôi, nàng cầm một cái hoa vậy nè, đứng trên sân thượng, nàng khấn nếu mà con có duyên gặp lại Thế Tôn thì cái đóa hoa này thay cho cái cái lời cầu thỉnh, thì nàng để vậy đóa hoa tự bay, tự bay mất và lơ lửng trước mặt Đức Phật. Đức Phật Ngài biết, Ngài nói với Ngài A Nan là ngày mai hãy thỉnh gấp 500 Tỷ kheo lục thông cùng với ta đi dự Trai Tăng. Thì Ngài A Nan thông báo vị nào có lục thông thì ngày mai vào giờ đó, giờ đó vân tập trước hương thất Thế Tôn rồi sẽ cùng Thế Tôn đi Trai tăng, 500 vị lục thông, khiếp. Có thần thông cũng đỡ khổ, chứ còn thần thông thì không có, mà tu hơi lâu, mà nhiều vị không có hảo tướng cái vụ đó mới mệt. La hán không có hảo tướng mệt lắm, rồi nó gặp nó chê đó, ăn cho hết. Có biết chữ ăn cho hết không? có nhiều vị A La Hán nhìn nản lắm. Đức độ thì tới trời. La Hán mà, đức độ là lên tới trời ở trển mà hảo tướng không có.

Như ông Đề Bà Đạt Đa sau này thành Phật, Phật độc giác, cái tướng như bộ xương khô vậy đó. Mà mỗi lần mở miệng ra là nó thúi cả một vùng do cái nghiệp xưa đó. Không, cái đó độc giác nha chứ không phải toàn giác, độc giác. Tướng là như bộ xương khô mà mở miệng ra nguyên một cái vùng nó thúi coi như là không chịu nổi. Vì cái lòng đại bi mà Ngài đắc độc giác xong rồi, đúng một tuần là tịch liền. Vì không muốn gieo nghiệp cho chúng sinh. Tướng thì như bộ xương, y như bộ xương đến nổi Ngài có cái tên là aṭṭhikaṅkala tức là bộ xương di động, xấu lắm, dị dạng chỉ là nhìn vô là

thấy cái đầu lâu thôi. Nhìn thấy ớn, ớn không? Ớn không? Đầu lâu mà quấn cái y đi trên đường mà mở miệng ra nó thúi coi như là 10 phương, 8 cõi.
Cho nên là chuyện đầu tiên không ai cúng dường Ngài hết. Thứ hai nữa nó là nó thấy là nó ớn rồi nó nói tầm bậy, tầm bạ. Cho nên Ngài chứng xong, không phải tịch, mà chứng xong. Chứng xong là đi về núi gọi là chờ đúng 7 hôm là tịch trên núi luôn, nghiệp xưa, nghiệp mà Ngài làm như các vị biết mà phải không? Đề Bà Đạt Đa đó giết Phật, phá Tăng đoàn, xúi con giết cha, làm toàn chuyện độc không à thì cuối cùng cũng đắc, mà đắc mệt quá, còn có nhiều vị thì phải nói là khi mà đắc rồi là đại hạnh cho chúng sinh. Cho nên trong Kinh nói một lần mà ta tạo ác nghiệp, ta không phải tạo cho riêng mình mà ta tạo cho nhiều người khác. Khi ta tạo thiện nghiệp ta không phải tạo cho mình mà ta tạo cho nhiều người khác. Có biết chuyện đó không? Có biết không? Gật. Khi mà mình làm một việc lành thì cho mình chứ mình lúc đó mình không nghĩ ai hết. Nhưng mà do cái quả lành ở đời sau sanh ra ai gặp mình họ cũng muốn làm lành. Hiểu không?
Thí dụ như mình tạo nghiệp bố thí thì kiếp sao họ gặp mặt mình tự nhiên họ muốn cho. Rồi mình tạo nghiệp Tâm từ thì kiếp sau ai gặp mình họ cũng thương, đỡ không? Rồi mình tạo phước phục vụ kiếp sao ai gặp mình họ cũng muốn giúp đó. Vậy bởi mình thấy thường mấy ông đàn ông mà hay mở cửa xe cho vợ đó, cho em vợ thì nhiều hơn cho vợ, là bởi vì họ nhìn họ mến, mà đâu phải cô em vợ nào cũng được ông anh rể mở đâu.
Đó cho nên mình phải có nhan sắc thì mới được chúng sanh nó phát tâm phục vụ. Tôi giảng tôi hay nửa này, nửa kia mà về mà không biết lọc ra mệt lắm. Cho nên là khi ta làm một nghiệp thiện là ta đã làm cho rất là nhiều người. Tôi tạo phước phục vụ cho nên là cái cô Chức cổ gặp tôi cổ muốn phục vụ, hiểu không? mà khi cổ tạo phước phục vụ cho tôi, thì cổ sẽ được cái gì ta? người khác nó phục vụ mà nó cứ lây lan, lan ra.
Còn cái tật mà tôi làm ác, tôi làm khổ người khác, thì tôi sanh ra tôi gặp quý vị, quý vị gặp mặt tôi là quý vị muốn ra tay rồi. Mà nếu mà quý vị ra tay thì quý vị lại tạo cái nghiệp nữa. Hiểu không? Cứ nhân ra, nhân ra vậy. Hiểu chưa? Đó kinh khủng lắm chứ. Cho nên là mình cứ tưởng là phải là xăn tay áo, xăn quần dấn thân xã hội mới là lợi tha. NO, cứ vào trong rừng khoét cái lỗ thiệt sâu chun xuống dưới mà sống bằng 25 cũng là lợi tha. Hiểu không? vào rừng, lên núi khoét lỗ 15m chun xuống dưới tu không ai biết vẫn là lợi tha, là vì sao? là vì khi anh sống với 25 anh mà đi đâu nó nhìn cái mặt anh là nó 25 và cái 25 đó nó lây tùm lum, hiểu không? còn đằng này mà anh sống bằng 14 bây giờ anh xuống đáy biển anh cất nhà ở dưới đáy biển mà cái chỗ cái hẻm Mariana đó, đây có ai biết cái hẻm đó không? trời đất ơi thương quá, cái hẻm đó sâu nhất, sâu nhất trên Thái Bình Dương nó tới 11 km. Đấy thì kỳ rồi có một chiếc bị nổ dưới đó, trên đây xuống thám hiểm cái áp suất nó chịu không nổi, nổ. Thì bây giờ mình chun xuống dưới mình tu dưới, không ai biết hết đúng không? Nhưng mà hễ bằng 25 này lên là nó lây tùm lum, mà chun xuống cái hẻm Mariana đó mà mình sống với 14 thì lên trên là nó gặp cái mặt mình nó bèn 14 hiểu không? Chứ không phải là xuống dưới rồi không ai biết mình, NO. Thậm chí Phạm Thiên kìa. Phạm Thiên ở Phạm Thiên thì cái 25 của Phạm Thiên trên đó là đâu có ai biết đâu. Nhưng mà mai mốt xuống tới đây là mấy ổng xách cái 25 đi tùm lum hết. Đừng có nói ai xa, như bản thân như tôi, cái 25 mà tôi có tôi giúp cho quý vị biết bao nhiêu trong mấy ngày nay. Nếu mà quý vị chịu học, mà rất tiếc nó không có học, học 25 nó ra 14 không, là bởi vì sao? là vì cái cơ địa, là vì cái thể tạng tự nhiên có người mình cho nó ăn cơm xong cái nó mập ra, còn đứa mình cho nó ăn xong đo đường lên, máu lên, có không? là vì do cái thể trạng, ở đây tôi biết rất là nhiều người cho miếng socola nó ăn nó khỏe ra, mặt tỉnh ra, nó học sáng ra, còn đứa nó quất miếng socola vô đo gãy kim, OK, tôi phải có đi Phật sự nữa rồi.
[11/06/2026 - 11:41 - thuanphap27]
Buổi 33. Thiền (4)
Đối với Bậc Thượng Trí Căn Lành thừa mứa thì Ba Trí mà mấy trí mình mới vừa học đó là, nó là những Khía Cạnh. Đó là những Khía Cạnh thôi.
Khía Cạnh là gì?
Mình nhìn má mình, mình biết đây là người sanh ra mình.
Biết đây là vợ của ba mình, con gái của ông ngoại mình, con dâu của ông nội mình. Đó.
Mà Bậc Thượng Trí người ta nhìn vô là thấy bốn cái đó liền.
Mẹ tôi, vợ của ba tôi, con dâu của ông nội tôi và con gái của ông ngoại tôi.

Còn người mà Chậm Trí đó, là thời gian mà biết rằng đây là bà má tôi phải mất ba tháng.
Ví dụ tới đó mà không hiểu nữa.
Đây là để xác định đây là con gái của ông ngoại tôi là mất thêm 2 tháng nữa là 5 tháng.
Còn Bậc Thượng Trí là họ quất một phát một là bốn đó là nó bùm.
Đối với Bậc Thượng Trí thì các Trí Tuệ này chỉ là những Khía Cạnh.
Còn đối với bậc người mà Kém Duyên thì những Khía Cạnh này là nó phải cần đến những Giai Đoạn.
Bây giờ hiểu cái này mới quan trọng lắm, lắm luôn.
Cho nên từ đây về sau đừng có bị ám ảnh bởi vụ mà Thiền Tuệ, Tuệ thứ mấy thứ mấy đó, là không có thật.
Mình nói không có thật cũng không đúng mà nói nó có thật cũng không đúng, bởi vì đối với chuyện mà nhiều người Việt Nam là họ tưởng lầm đó là những lớp, muốn lên lớp hai là phải qua lớp một.
Là muốn lên lớp sáu là phải qua lớp năm, cái đó là không phải.
Đối với người Kém Duyên thì họ phải đi qua từng lớp nhưng đối với Bậc Thượng Trí thì những cái này là những Khía Cạnh trong một Nhận Thức. Nhớ.
Và tôi có thể chứng minh luôn, là những bậc mà họ nghe một câu họ Đắc Đạo thì làm sao có thời gian mà cho mấy Tuệ được.
Mà mà lần đầu tiên các vị nghe hay là có biết cái này chưa?
Ở đám bên đây.
Có ai nghe cái này chưa?
Thì đám nghe rồi nói lại cho đám chưa nghe.
Trí Nhận Diện Tâm Tướng.
Hành Giả thấy rõ rằng
Danh Sắc chính là những gì đang Sanh Diệt, ngoài cái Sanh Diệt không có gì là Danh Sắc.
Danh Sắc chính là cái Sanh Diệt, thứ đang Sanh Diệt chính là Danh Sắc (tức là Sắc Bất Dị Không).
Danh Sắc không khác gì với thứ đang Sanh Diệt và thứ đang Sanh Diệt không khác gì với Danh Sắc.
Đúng ra là người ta dạy cái này nè, là tâm người ta nó mát dữ lắm.
Mà tôi nói tôi dạy mà nó nóng như là nước sôi vậy á.
Bây giờ các vị mới thấy ở ngoài đời mà cơm gạo áo tiền làm cho mình bị đờ đi, cái đó phải nhìn nhận cái đó có.
Ở đây toàn là đại gia làm ăn tính toán rất giỏi, mà nghe đạo nghe không nổi.
Hỏi thứ này mà chết Cầu Siêu là siêu cái gì?
Nó còn sống sờ sờ ra nè mà vẻ mặt nó đơ nó đực ra như vậy.
Thì các vị bây giờ các vị mới tin Cầu Siêu có thiệt hay không.
Đang khỏe, đang trẻ, đang minh mẫn nè, mà giảng còn không hiểu, mà hồi ngáp ngáp rồi lấy hơi ra mà tụng là tụng cái gì?
Bây giờ tin chưa?
Đó, mà đó, bây giờ nói mới rõ đó.
Lúc này mà nghe không hiểu, một lúc mà tay bắt cánh chuồn.
Hai tay nè, bắt chuồn chuồn.
Ngộ lắm, khi mà nó đuối là tự nhiên hai này nó kiếm nhau.
Tay bắt cánh chuồn.
Thị Phạm, tiếng Việt kêu là Thị Phạm.
Làm mẫu.
Một rừng người nó không biết, không biết cái gì hết.
Các vị thuộc về loại mà người ta kêu là Vô Sư Trí đó.
Tức là lên tới cảnh giới mà coi như là
Phi Học Phi Phi Học.
Phi Trí Phi Phi Trí.
Phi Nhân Phi Phi Nhân.
Gọi là người cũng không đúng mà không phải người cũng không đúng.

Nửa ma nửa người.
Khủng khiếp.
Đó, bây giờ mới hiểu Sắc Tức Thị Không bên Nam Truyền không phải là không có.
Hành Giả thấy rằng Danh Sắc chính là những gì đang Sanh Diệt ngoài Sanh Diệt không có gì là Danh Sắc, Danh Sắc chính là Sanh Diệt, thứ Sanh Diệt chính là Danh Sắc, Danh Sắc không khác gì với thứ đang Sanh Diệt và ngược lại.
Udayabbaya
Udaya là Sanh mà Vaya là Diệt, chữ Vaya là chữ V đó, chữ V Việt Nam ấy.
Nhưng mà theo luật Pali là V B trong trường hợp cần thiết nó xài chung, cho nên là Udaya là Sanh, Vaya là Diệt nhưng mà hai đó nó cộng lại thành Udayabbaya, chữ Vaya thành ra là chữ b, Udayabbaya là Trí Sanh Diệt.
Hành Giả lúc này không còn thấy gì ngoài sự Sanh Diệt của Danh Sắc ngay trong từng cảm xúc, tâm trạng và tư thế sinh hoạt.
Ngay trong từng cảm xúc tâm trạng và tư thế sinh hoạt.
Tức là Trí Nhận Diện, Trí mà nhận diện là một nửa là lý thuyết, một nửa là Thực Chứng.
Nhưng mà đến Trí Sanh Diệt này là Trí Thực Chứng là Hành Giả thấy rằng là bây giờ là nhìn đâu cũng thấy chớp tắt, chớp tắt, chớp tắt.
Nhìn đâu cũng thấy chớp tắt, chỉ còn là Sóng và Hạt.
Sóng, sóng, sóng, sóng o đó, sóng là wave, và Hạt, hạt T.
Từng cảm, rồi đúng rồi chữ cảm.
Trí Biến Diệt (Bhaṅga Ñāṇa)
Ở Giai Đoạn này Hành Giả thấy Diệt rõ hơn Sanh, nhìn vào thứ gì cũng thấy đang biến mất nhiều hơn là tồn tại.
Trí Kinh Cảm (Bhaya Ñāṇa)
Ngay lúc này Hành Giả thấy sống và chết chỉ là một, thấy rõ ràng mình đang biến mất trong từng giây, toàn bộ thế giới tại đây và chung quanh không một nơi nào có thể tin cậy được để làm điểm tựa.
Một cảm giác sợ hãi chưa từng có trong đời.
Nếu không bỏ cuộc ở Giai Đoạn này Hành Giả mới có thể đi tiếp.
Trí Nhàm Chán (Nibbidā)
Sự sợ hãi là một tâm trạng thô thiển bồng bột.
Vượt qua được nó Hành Giả sẽ đến được trình độ cao hơn.
Từ sự sợ hãi sẽ đổi sang chán chường, gì cũng muốn buông.
Kể cả việc tu tập Tuệ Quán vì thấy thứ gì cũng là sương khói.
Rất nhiều Hành Giả đã rời khỏi thiền viện vào Giai Đoạn này.
Bên Thái Lan gọi đây là Trí Cuốn Chiếu.
Cuốn chiếu có nghĩa là không có tu nữa.
Khiếp vậy đó, Trí Cuốn Chiếu.
Trí Cầu Giải Thoát (Muñcitukamyatā)
Nếu vượt qua được Trí Nhàm Chán thì Hành Giả nhất tâm Cầu Giải Thoát, lìa bỏ khối Danh Sắc tẻ nhạt vô vị này.
Từ trình độ này Hành Giả tới được Trí Tuệ Phàm Phu sau cùng là Hành Xả Tuệ.
Hành Xả Tuệ (Saṅkhārupekkhā)
Lúc này Hành Giả có một tâm thái dửng dưng bình thản trước Danh Sắc.
Dửng dưng nhưng vững vàng và ổn định.
Không sợ, không chán, không muốn bỏ cuộc, chỉ một lòng muốn bỏ hết để Niết Bàn.
Người đủ duyên Ba La Mật thì ngay thời điểm này sẽ xuất hiện
Bốn Tâm Đại Thiện Tiền Đắc Đạo:

- Chuẩn Bị (Parikamma)
- Cận Hành Upacāra
- Thuận Thứ Anuloma.
- Chuyển Tộc Gotrabhū

Ngay sau đó là Bốn Tầng Thánh.
Như đã nói
- Người Đại Trí thì các tầng Thiền Tuệ trên đây chỉ là những Khía Cạnh tâm lý trong giây phút Chứng Đạo.

Ở người Kém Duyên thì các Thiền Tuệ trên đây là những Giai Đoạn cần phải vượt qua.
Đúng ra nếu mà tiếng Việt mình giỏi là mình đọc mình đã hiểu rồi chứ không cần giải thích nữa.
Tức là đối với người Trí Nhiều, đó là những khía cạnh thôi.
Còn người Trí Ít, thì nó phải đi trên từng đoạn, từng đoạn vậy, từng giai đoạn, từng giai đoạn vậy.
Là sinh viên nghèo, là nó phải vừa đi học nó vừa đi làm.
Nó phải dành thì giờ để nó chạy bộ.
Mình nghèo, sức khỏe yếu, học kém.
Nghèo, sức khỏe yếu mà học kém, mà lại xấu trai nữa, thì mình phải chuẩn bị rất là nhiều thứ.
Mình để dành thì giờ để mình o bế bạn gái là một chuyện riêng, đi làm là một chuyện riêng, tập thể dục là một chuyện riêng.
Còn cái thằng vừa giàu mà vừa sáu múi thì nó gom một thứ thôi.
Quý vị có nghe tôi kể chuyện ông người Mỹ qua Thái Lan?
Ổng buổi chiều ổng ở khách sạn buồn quá, ổng kêu cái nhân viên reception ổng hỏi: "Ở chỗ này có chỗ nào giải trí không?".
Cái thằng đó nó chỉ qua đường, nó nói: "Bên bển nó có cái hẻm, đi qua bển đi".
Thì ổng đi qua hẻm bển, ổng thấy nó có để hàng chữ là: "Thấy mình đã già thì quẹo phải", ổng quẹo.
Ổng đi một đỗi, nó thấy là: "Thấy mình không phải đại gia thì quẹo trái", ổng quẹo.
Đi một đỗi nữa: "Thấy mình không có sức khỏe thì quẹo phải", ổng quẹo.
Cuối cùng ổng thấy nó để một hàng chữ nữa là: "Thấy mình không đẹp trai thì quẹo trái", ổng quẹo.
Đi một đỗi nữa: "Thấy mình có tí bệnh thì quẹo phải", ổng quẹo.
Cuối cùng nó để hàng chữ: "Già, xấu, nghèo, bệnh, về đi cha nội!".
Có nghĩa là hỏi về giải trí gì nữa, vô đó đứa nào nó cũng chê hết, mấy đứa mà xóm đèn đỏ nó chê.
Cho nên là ở đây một người mà sinh viên mà đại gia thiếu gia, thì giàu, đẹp, khỏe, học giỏi thì mọi thứ nó làm rụp cái rẹt.
Còn mình là mình sinh viên nghèo thì sao?
Mình phải làm riêng từng chuyện, chính vì vậy nó mất rất là nhiều thời gian.
Thì Hành Giả Tứ Niệm Xứ cũng vậy.
Cái người mà Duyên Nhiều, là họ làm một cái rẹt, ba cái vụ mà thấy Danh Sắc, thấy Duyên Sanh Duyên Diệt, nhàm chán sợ hãi gì nó làm cho một nùi.
Còn mà mình Trí Ít, thì mình làm từng đoạn.
Vô hít thở, đi biết đi, ngồi biết ngồi, thấy: "Cái này là Danh, cái này là Sắc", nó quất cho 3 tháng.
Đi vô từ từ, từ từ thấy: "Cái này là mọi thứ do Duyên mà có", 4 tháng là 7 tháng.
Vô sâu sâu chút nữa: "Sao nó Sanh Diệt liên tục vậy?", 3 tháng nữa là 10 tháng.
Vô sâu chút nữa, thấy Diệt nhiều hơn Sanh, 2 tháng nữa là 12 tháng.
Đại khái vậy.
Còn cái người ta Đại Trí, ta quất một phát một.
Hít vô thở ra ta thấy nó là Vô Ngã Vô Thường, nó là Bốn Đế.
Thấy tất cả cái gì cũng là Khổ, riêng thích trong Khổ chính là Nhân Sanh Khổ, xong.
Tất cả mọi thứ đều là Khổ.
Thích cái gì cũng là thích trong Khổ, đó là Tập.
Đắc A La Hán liền.
Còn mình thì cà rờ cà mò, cà rờ cà mò, cà rờ cà mò, cà rờ cà mò.
Có nhiều người họ phải rừng cao, rừng sâu núi cao, phải muối dưa đạm bạc, ăn mặc nâu sòng, muỗi mòng rắn rít, ma thiêng nước độc, lam sơn chướng khí mấy chục năm.
Thời Đức Phật có một vị Tỳ Kheo đó 12 năm trong rừng.
Ban ngày thì phơi nắng, ban đêm thì ngâm nước.
Đầu đội cỏ khô, cỏ khô nhúng nước vì sợ buồn ngủ.

Ban ngày thì ngồi thiền ngoài nắng cho nó nóng, sợ buồn ngủ.
Ban đêm thì ngâm nước mà thấy không đủ phê, lấy cỏ khô nhúng nước đội lên đầu cho nó lạnh.
Suốt 12 năm bèn đắc A La Hán.
Mà mình nghe cái hành trình mình thấy muốn hết muốn luôn.
Tại do cái cách tu ngày xưa, cho nên bây giờ là kiếp chót thì dĩ nhiên cái đó là tốt hay xấu?
Tốt, nhưng mà thôi đắc nhanh nhanh thì nó tốt hơn?
Chứ còn tại vì Việt Nam mình hay có cái màn mà nghe chữ ham, tạc tượng, tạc tượng thờ ông sư đội cỏ khô, chứ thật ra tôi thấy đắc nhanh thì nó cũng đỡ khổ người khổ người ta.
Bởi vì cái ông mà đắc nhanh, ổng có thì giờ ổng luyện Thần Thông, ổng đắc Lục Thông ổng đi bát đỡ khổ Phật tử.
Thí dụ như ổng ở Bến Tre mà Phật tử Đà Lạt muốn cúng dường nó cũng dễ, ổng chỉ cần búng tay là có mặt ở Đà Lạt.
Còn cái ông không có Thần Thông, xứ Bến Tre bao xe cho ổng đi, mua vé máy bay từ Đà Lạt bay ra Đà Nẵng, phải mua vé ổng bay về, thấy ngán quá.
Còn cái ông, ông nội mà có Lục Thông, mình chỉ nghĩ tới là ổng đã có mặt trước sân nhà.
Thì có chuyện này nó hơi phong thần, là ông Cấp Cô Độc, ổng có mấy đứa con gái.
Mà phận gái theo chồng thì lấy nhầm cái thằng chồng Tà Kiến, mà cũng xa, xa.
Lấy chồng mà xa xứ, xa lắm.
Chim đa đa, chim đa đa mà nó đậu nhánh đa đa.
Nó lấy chồng xa mà gặp gia đình nhà chồng Tà Kiến, đi xa nhớ chùa nhớ phật dữ lắm.
"Quê tôi có gió bốn mùa
Có trăng giữa tháng, có chùa quanh năm.
Chuông hôm, gió sớm, trăng rằm:
Chỉ thanh đạm thế, âm thầm thế thôi.
…
Mai ngày tôi bỏ quê tôi,
Bỏ trăng, bỏ gió, chao ôi! bỏ chùa.
(Nhà thơ Nguyễn Bính)
Thì đó là tâm trạng của nàng ,nhớ chùa.
Thì có cái bữa nàng nhớ Phật quá, nhớ Chư Tăng quá mà ngày đường sá xa xôi.
Nàng cầm một cái hoa vầy nè, đứng trên sân thượng, nàng khấn:
"Nếu mà con có duyên gặp lại Thế Tôn thì đóa hoa này thay cho lời cầu thỉnh".
Thì nàng để vậy là hoa tự bay, tự bay mất và lơ lửng trước mặt Đức Phật.
Đức Phật ngài biết.
Ngài nói với ngài A Nan là: "Ngày mai hãy thỉnh gấp 500 Tỷ Kheo Lục Thông cùng với ta đi dự Trai Tăng".
Thì ngài A Nan thông báo vị nào có Lục Thông thì ngày mai vào giờ đó, giờ đó vân tập trước hương thất Thế Tôn và sẽ cùng Thế Tôn đi Trai Tăng.
500 vị Lục Thông!
Khiếp!
Có Thần Thông cũng đỡ khổ.
Chứ còn Thần Thông thì không có mà tu thì hơi lâu.
Mà nhiều vị không có Hảo Tướng, cái vụ đó mới mệt.
La Hán không có Hảo Tướng mệt lắm.
Nó gặp nó chê, ăn cho hết.
Có nhiều vị A La Hán nhìn nản lắm.
Đức độ thì tới trời, La Hán mà đức độ là lên tới trời ở trển, mà Hảo Tướng không có.
Như ông Đề Bà Đạt Đa sau này thành phật, Phật Độc Giác, cái tướng như bộ xương khô vậy á.
Mà mỗi lần mở miệng ra là nó thúi cả một vùng, do cái Nghiệp xưa!
Không, cái đó Độc Giác, chứ phải không phải Toàn Giác.
Tướng như bộ xương khô mà mở miệng ra là nguyên một cái vùng nó thúi coi như là không chịu nổi.

Vì cái lòng Đại Bi mà ngài đắc Độc Giác xong đúng một tuần là ngài Tịch liền, vì không muốn gieo nghiệp cho Chúng Sinh.
Tướng thì như bộ xương, y như bộ xương.
Đến nỗi ngài có cái tên là Atthisara, tức là bộ xương di động.
Xấu lắm, dị dạng, chỉ là nhìn vô là thấy cái đầu lâu.
Nhìn thấy ớn.
Đầu lâu mà quấn cái y đi trên đường, mà mở miệng ra là nó thúi coi như là mười phương tám cõi.
Cho nên là chuyện đầu tiên không ai Cúng Dường ngài hết.
Thứ hai nữa là nó thấy là nó ớn, nó nói tầm bậy tầm bạ.
Cho nên ngài Tịch xong là không gặp ai hết.
Tịch đó là Chứng xong, Chứng xong là đi về núi gọi là chờ đúng bảy hôm là Tịch trên núi.
Cái Nghiệp, Nghiệp xưa.
Nghiệp mà hồi ngài làm như quý vị biết, Đề Bà Đạt Đa giết Phật, phá Tăng Đoàn, xúi con giết cha, làm toàn chuyện độc không.
Thì cuối cùng cũng đắc, mà đắc mệt quá.
Còn có nhiều vị thì phải nói là khi mình đắc rồi là Đại Hạnh cho Chúng Sinh.
Cho nên trong kinh, một lần mà ta tạo Ác Nghiệp ta không phải tạo cho riêng mình mà ta tạo cho nhiều người khác.
Khi ta tạo Thiện Nghiệp ta không phải tạo cho mình mà ta tạo cho nhiều người khác.
Khi mà mình làm một Việc Lành thì cho mình chứ mình hồi lúc mình không nghĩ ai hết.
Nhưng mà do cái Quả Lành đó, đời sau sinh ra ai gặp mình họ cũng muốn làm lành.
Thí dụ như
- Mình tạo Nghiệp Bố Thí thì kiếp sau họ gặp mặt mình tự nhiên họ muốn cho.
- Mình tạo Nghiệp Tâm Từ thì kiếp sau ai gặp mình họ cũng thương.
- Mình tạo Phước Phục Vụ, kiếp sau ai gặp mình họ cũng muốn giúp.

Thí dụ vậy.
Bởi thường thấy mấy ông đàn ông hay mở cửa xe cho vợ, cho em vợ thì nhiều hơn cho vợ, là bởi vì họ nhìn họ mến.
Mà đâu phải cô em vợ nào cũng được ông anh rễ mở đâu.
Cho nên mình phải có nhan sắc thì mới được Chúng Sanh nó Phát Tâm phục vụ.
Tôi giảng tôi hay nửa này nửa kia mà về mà không biết lọc ra mệt lắm.
Cho nên là khi ta làm một Nghiệp Thiện là ta đã làm cho rất nhiều người.
Tôi tạo Phước Phục Vụ cho nên là cô Chức gặp tôi cổ Muốn Phục Vụ. Mà khi cổ tạo Phước Phục Vụ cho tôi cổ sẽ được người khác Phục Vụ mà nó lây lan lan lan lan lan ra.
Còn cái tật mà tôi Làm Ác, tôi Làm Khổ người khác thì tôi sanh ra tôi gặp quý vị, quý vị gặp mặt tôi là quý vị muốn ra tay rồi.
Mà nếu mà quý vị ra tay quý vị lại Tạo Nghiệp nữa. Rồi cứ nhân ra, nhân ra, nhân ra, nhân ra. Kinh khủng lắm chứ có phải không.
Cho nên mình cứ tưởng là phải săn tay áo, săn quần, Dấn Thân xã hội mới là Lợi Tha. No.
Cứ vào trong rừng, khoét cái lỗ thiệt sâu chung xuống dưới mà sống bằng 25 cũng là Lợi Tha.
Vào rừng, lên núi, khoét lỗ 15m chung xuống dưới Tu không ai biết vẫn là Lợi Tha là vì sao?
Là vì khi anh sống với 25 anh đi đâu nó nhìn mặt anh là nó 25.
Và cái 25 đó nó lây tùm lum.
Còn đằng này anh sống bằng 14 bây giờ anh xuống đáy biển anh cất nhà ở dưới đáy biển mà cái chỗ cái hẻm Mariana.
Trời đất ơi, thương quá!
Cái hẻm đó sâu nhất, sâu nhất trong Thái Bình Dương, nó tới 11 km lận.
Thì kỳ rồi nó có một chiếc bị nổ dưới đó đó. Trên đây xuống thám hiểm rồi áp suất nó chịu không nổi, nổ.
Thì bây giờ mình chung xuống dưới mình Tu ở dưới, không ai biết hết.
Nhưng mà hễ bằng 25 này lên là nó lây tùm lum.

Mà chung xuống loại hẻm Mariana đó mà mình làm, mình sống với 14 thì lên trên là nó gặp cái mặt mình nó bèn 14.
Chứ không phải là xuống dưới rồi không ai biết mình. No.
Thậm chí Phạm Thiên kìa. Cõi Phạm Thiên thì 25 của Phạm Thiên trên đó là đâu ai biết đâu.
Nhưng mà mai mốt xuống tới đây là mấy ổng xách 25 ổng đi tùm lum hết.
Đừng có nói ai xa, như bản thân như tôi, 25 mà tôi có, tôi giúp cho quý vị biết bao nhiêu trong mấy ngày nay.
Nếu mà quý vị chịu học, mà rất tiếc nó không có học, học 25 nó ra 14 không.
Là bởi vì sao?
Là vì Cơ Địa, là vì Thể Tạng.
Tự nhiên có người mình cho nó ăn cơm xong nó mập ra, còn đứa mình cho nó ăn xong đo đường lên, máu lên.
Là vì do cái Thể Trạng.
Anh em, tôi biết rất là nhiều người cho miếng sô cô la nó ăn nó khỏe ra, bừng tỉnh ra nó học sáng ra.
Còn đứa nó quất miếng sô cô la vô đo gãy kim.